

Riktlinje - Beslutad av regionstyrelsen 2016-03-22, § 94, reviderad enligt regionstyrelsens beslut 2018-06-05, § 180
Diarienummer RS 2018–04910

Regiongemensam riktlinje – Rökfri Västra Götalandsregion

Rökfria miljöer och rökfri arbetstid gäller även bruket av sk e-cigarett

Denna riktlinje gäller för:

Västra Götalandsregionens alla verksamheter.

Denna riktlinje berör:

Alla som vistas i regionens miljöer, inom- och utomhus.

Syfte:

Västra Götalandsregionen som är en hälsofrämjande organisation ska präglas av ett synsätt där rökfria miljöer inom- och utomhus är det normala och respekteras av patienter, medarbetare och besökare. Ingen patient, besökare eller medarbetare ska ofrivilligt behöva utsättas för passiv rökning eller lukt av tobaksrök. Patienter och medarbetare erbjuds hjälp att sluta bruka tobak.

Bakgrund:

Tobaksrökning är idag enligt WHO, en av de största enskilda orsakerna till sjukdom, lidande och förtida död i västvärlden. Rökning kan också leda till försämrade effekter av sjukvårdande behandling, försvåra eller omöjliggöra ett tillfrisknande samt ökar komplikationsrisken vid operation.

Även passiv rökning utgör en hälsorisk, vilket föranlett en skärpning av tobakslagen (SFS 1993:581). I ett tillägg berörs arbetsgivarens skyldighet att skydda sina anställda och från den 1 juli 1994 ansvarar arbetsgivaren för att "en arbetstagare inte mot sin vilja utsätts för tobaksrök på sin arbetsplats".

Lagstadgade rökfria miljöer bidrar till att den sociala acceptansen för rökning i samhället minskar och därmed stärker man unga i att inte börja röka. Hälso- och sjukvården som utgör en stor del av västra götalandregionen är med sin trovärdighet en viktig aktör att visa detta med tydlighet.

Tobaksodlingens negativa miljöpåverkan och dåliga arbetsförhållanden är välkända. Detta framgår bland annat i Tobakskonventionen, som Sverige anslöt sig till 2005.

Hela hanteringen av tobak, från planta till färdig produkt, har en negativ påverkan på omgivningen och leder bland annat till skogsskövling, utarmning av jordar och användning av bekämpningsmedel. Barnarbete är vanligt förekommande i tobaksindustrin och de som utför arbetet löper bland annat stor risk att drabbas av "Green Tobacco Sickness". Sjukdomen uppkommer då man får en överdos av nikotinet från tobaksbladen.

Med hänsyn till Västra Götalandsregionen medlemskap i det nationella nätverket Hälsofrämjande hälso- och sjukvård (HFS) och därmed i det internationella nätverket Health promoting Hospitals and health services (HPH) och Global network for tobacco free health services (ENSH) förutsätts ett aktivt tobakspreventivt arbete.

Riktlinje - Beslutad av regionstyrelsen 2016-03-22, § 94, reviderad enligt regionstyrelsens beslut 2018-06-05, § 180

Diarienummer RS 2018-04910

Riktlinjen omfattar:

Rökfria miljöer för alla Västra Götalandsregionens verksamheter, inom- och utomhus

Med miljöer utomhus avses områden/yta/plats i anslutning till Regionens lokaler. Gäller oavsett om det i lokalen bedrivs patientnära arbete eller stödverksamhet/ administrativ verksamhet eller om verksamheten är privat eller drivs av regionen.

Rökfri arbetstid - Innebär att rökning endast är tillåten utanför arbetstid det vill säga vid obetald rast och i civila kläder som inte används i patientkontakt. Det är inte tillåtet att använda flextid för att avbryta arbetet för rökpaus.

Hjälp att sluta röka:

Patienter och medarbetare som är rökare ska rutinemässigt erbjudas lämplig medicinsk och psykologisk hjälp i syfte att underlätta ett rökstopp.

För patienter följ regional medicinsk riktlinje. Inneliggande patienter som är i behov av rökavvänjningsmedel/nikotinläkemedel ska erbjudas detta under hela inneliggande tiden *samt vid längre sjukvårdsbesök*.

För medarbetare erbjuder regionen möjlighet till subventionerat rökavvänjningsstöd under arbetstid.

Genomförande:

Med hänsyn till trovärdighet i det preventiva arbetet när det gäller tobak ska medarbetare vara strikt rökfria när de är i tjänst. Detta gäller för alla medarbetare.

Ansvar och implementering:

Gäller för alla medarbetare inom Västra Götalandsregionen. Ansvar för spridning och implementering har samtliga chefer inom Västra Götalandsregionen.

Chefer

- Att göra riktlinjen gällande en rökfri Västra Götalandsregion känd för medarbetarna
- Att vid nyrekrytering av medarbetare informera om riktlinjen *och att samtliga möten med patienter, medarbetare och besökare är rökfria*.
- Vid utvecklingssamtalet diskutera tobaksvanor och uppmuntra medarbetare att sluta röka
- Skapa förutsättningar för medarbetare att kunna få rökavvänjningshjälp på arbetstid.
- Att se till att det finns arbetsrutiner för att informera patienter om rökfria inom- och utomhus miljöer och den hjälp som står till buds.
- Att se till att det finns personal som kan ge professionell hjälp till patienter som behöver rökavvänjningsstöd.

Medarbetare

- Att informera patienter och besökande om rökfria miljöer inom- och utomhus.
- Att informera och motivera patienter om möjligheten att få hjälp med rökavvänjning.
- Att för egen del följa de regler som gäller.
- Om du för egen del väljer att bryta mot förbudet riskerar du disciplinära åtgärder.